

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Ryszard Witkowski

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie **A.K.**

skazanego - w przedmiocie wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 10 grudnia 2025 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora - na korzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 23 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 323/24,
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Wejherowie
z dnia 7 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 1287/23,
i umarzającego postępowanie

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Bednarek

Antoni Bojańczyk

Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 7 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 1287/23 Sąd Rejonowy w Wejherowie połączył karę łączną pozbawienia wolności oraz jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego A. K. kolejno prawomocnymi wyrokami skazującymi:

1. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 16 listopada 2018 r. w sprawie II K 866/18, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 27 kwietnia 2018 r., za który wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono okres rzeczywistego zatrzymania w dniu 27 kwietnia 2018 r. od godz. 8:25 do godz. 14:25, kara została wykonana;
2. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 9 września 2019 r. w sprawie II K 561/19, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 12 października 2018 r., za który wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono okres rzeczywistego zatrzymania w dniu 12 października 2018 r. od godz. 16:10 do godz. 19:10, orzeczono obowiązek naprawienia szkody, kara została wykonana;
3. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie II K 1595/19, za czyn z art. 209 § 1a k.k. popełniony od 1 marca 2018 r. do 16 marca 2019 r., za który wymierzono karę 1 roku ograniczenia wolności po 30 godzin pracy miesięcznie, zobowiązano do łżenia na utrzymanie małoletniej, postanowieniem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 27 stycznia 2022 r. orzeczono zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy i 2 dni, kara została wykonana;
4. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie II K 2447/21, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 3 listopada 2021 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności, zaliczono okres rzeczywistego zatrzymania w dniu 3 listopada 2021 r. od godz. 18:00 do godz. 21:00, *kara nie została wykonana*;
5. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie II K 612/21, za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. popełniony 5 lipca 2020 r.,

za który wymierzono karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, *kara nie została wykonana*;

6. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie II K 716/22 wydanym w stanie prawnym obowiązującym do 24 czerwca 2020 r., na mocy którego połączono orzeczone wobec skazanego kary:

- 1 roku ograniczenia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie II K 1595/19,

- 1 roku pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie II K 2447/21,

i w ich miejsce wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono okres zatrzymania w sprawie II K 447/21 Sądu Rejonowego w Wejherowie dnia 3 listopada 2021 r. od godz. 18:00 do godz. 21:00, przy czym *kara łączna pozbawienia wolności nie została dotąd w całości wykonana*;

7. Sąd Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 25 lipca 2022 r. w sprawie II K 410/22, utrzymany w mocy wyrokiem Sadu Okręgowego w Gdańsku z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie V Ka 1226/23, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 14 września 2021 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności, *kara nie została wykonana*;

8. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 13 października 2022 r. w sprawie II K 832/22, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 23 stycznia 2022 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności, *kara nie została wykonana*;

9. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie II K 1533/22, na mocy którego połączono orzeczone wobec skazanego kary:

- 1 roku pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie II K 2447/21,

- 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 02 czerwca 2022 r. w sprawie II K 612/21,

- 1 roku pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 13 października 2022 r. w sprawie II K 832/22,

i w ich miejsce wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono okres zatrzymania w sprawie II K 2447/21 Sądu Rejonowego w Wejherowie dnia 3 listopada 2021 r. od godz. 18:00 do godz. 21:00 oraz okres odbywania kary łącznej pozbawienia wolności ze sprawy II K 716/22 od dnia 28 kwietnia 2022 r. od godz. 13:29 do dnia 27 czerwca 2023 r. do godz. 8:40, przy czym *kara łączna pozbawienia wolności nie została dotąd w całości wykonana*;

10. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie II K 1574/22, za czyn z art. 209 § 1a k.k. popełniony w okresie od czerwca 2021 r. do marca 2022 r., za który wymierzono karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, *kara nie została wykonana*,

i na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. stwierdził, że z chwilą uprawomocnienia niniejszego wyroku łącznego traci moc wyrok łączny Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 27 czerwca 2023 r. wydany w sprawie II K 1533/22 (opisany w pkt. 9 części wstępnej wyroku) (*pkt I*), na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k., w miejsce wymierzonych skazanemu A. K. kar opisanych w pkt. 4, 5, 6, 7, 8, 10 części wstępnej wyroku orzekł karę łączną 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (*pkt II*), na poczet której zaliczył skazanemu okres zatrzymania ze sprawy II K 2447/21 w dniu 3 listopada 2021 r. od godz. 18:00 do godz. 21:00 oraz okres odbywania kary łącznej pozbawienia wolności ze sprawy II K 1533/22 od dnia 27 października 2022 r. od godz. 13:29 do dnia 07 grudnia 2023 r. (*pkt III*), a pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania (*pkt IV*). Jednocześnie na podstawie art. 573 k.p.k. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie z uwagi na brak podstaw do wydania wyroku łącznego (*pkt V*) oraz zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym opłaty (*pkt VI*) (*k. 53-54 akt sprawy II K 1287/23*).

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2024 r. Sąd Rejonowy w Wejherowie na podstawie art. 105 k.p.k. sprostował omyłkę pisarską w treści wyroku łącznego z dnia 7 grudnia 2023 r. w ten sposób, iż wyeliminował z punktu II orzeczenia wskazanie wyroku jednostkowego pkt 6. W uzasadnieniu postanowienia powołując się na okoliczność stosowania przepisów obowiązujących w dniu orzekania, które uniemożliwiają połączenie kar łącznych orzeczonych w jakimkolwiek wyroku, w tym wyroku łącznym, a także dokonania przez sąd nowego połączenia jednostkowych kar połączonych w wyroku łącznym z pkt. 6 oraz utraty mocy wyroku łącznego z pkt. 6 z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 27 czerwca 2023 r. wydanego w sprawie II K 1533/22, uznał za błędne wskazanie w treści wyroku łącznego z dnia 7 grudnia 2023 r. pkt. 6 jako wyroku podlegającego łączeniu, a jako takie stanowiące oczywistą omyłkę pisarską (k. 55 akt sprawy II K 1287/23).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez skazanego i oskarżyciela publicznego, Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Ka 323/24, uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie (*pkt I*), równocześnie kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa (*pkt II*) (k. 134 akt sprawy II K 1287/23).

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł oskarżyciel publiczny. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego na korzyść skazanego w części, tj. w zakresie pkt. I zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 572 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie i umorzenie postępowania, podczas gdy istniały podstawy do wydania wyroku łącznego i w konsekwencji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym (k. 2-3 akt SN).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez prokuratora okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że zaskarżony wyrok uchylający wyrok łączny i umarzający postępowanie na podstawie art. 572 k.p.k. zapadł z rażącym

naruszeniem ww. przepisu postępowania, wskazanego też w zarzucie *petitum* kasacji, co miało istotny wpływ na treść wyroku.

Przypomnieć należy, że przepis art. 572 k.p.k. ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy brak jest warunków do wydania wyroku łącznego i dopiero wówczas sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Taka sytuacji nie wystąpiła jednak w przedmiotowej sprawie. Już z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego wprost wynika, że sąd ten za zasadny uznał tak zarzut i argumenty prokuratora zawarte w apelacji, jak i argumentację zawartą w osobistej apelacji skazanego skoro w swych wnioskach kolejno stwierdził, że cyt.: „[p]rokurator wykazał, że Sąd I instancji dopuścił się uchybienia w zakresie objęcia węzłem kary łącznej kar określonych w pkt 6. i 10. części wstępnej zaskarżonego wyroku, wobec czego zaskarżony wyrok należało uchylić w celu ponownego przeanalizowania dotychczasowych wyroków skazujących zapadłych wobec A. K. pod kątem możliwości orzeczenia kary łącznej” zaś w kontekście apelacji skazanego cyt.: „[s]kazany wykazał, że Sąd I instancji dopuścił się uchybienia w zakresie objęcia węzłem kary łącznej kary określonej w pkt 7. części wstępnej zaskarżonego wyroku, wobec czego zaskarżony wyrok należało uchylić w celu ponownego przeanalizowania dotychczasowych wyroków skazujących zapadłych wobec A. K. pod kątem możliwości orzeczenia kary łącznej” (por. „zwięźle o powodach uznania wniosku...” sekcja 3.1. uzasadnienia formularzowego, k. 144v.; „zwięźle o powodach uznania wniosku...” sekcja 3.2. uzasadnienia formularzowego, k. 145). Wskazany cel uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji, a mianowicie konieczność „ponownego przeanalizowania dotychczasowych wyroków skazujących zapadłych wobec A. K. pod kątem możliwości orzeczenia kary łącznej”, stoi zatem w rażącej sprzeczności z treścią sentencji zaskarżonego wyroku (pkt I), to jest umorzeniem postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. Bez wątpienia w realiach przedmiotowej sprawy zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego, co dostrzegł sąd odwoławczy we wcześniejszych partiach uzasadnienia zaskarżonego wyroku, analizując w sposób rzetelny sytuację prawną skazanego w granicach postawionych zarzutów, tj. normy art. 85 § 1 k.k. i dzieląc argumentację prokuratora tak w zakresie wadliwości objęcia węzłem kary łącznej kary orzeczonej w sprawie II K 1574 Sądu Rejonowego w Wejherowie (pkt 10) z uwagi na końcową datę popełnienia czynu, a także kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym

w sprawie II K 716/22 Sądu Rejonowego w Wejherowie (pkt 6), który utracił moc zgodnie z zapisem zawartym w pkt. I wyroku łącznego wydanego w sprawie II K 1533/22 Sądu Rejonowego w Wejherowie (pkt 9) (zob. wyrok łączny k. 87 akt sprawy II K 1533/22). Również dzieląc argumentację skazanego w zakresie wadliwości objęcia węzłem kary łącznej kary orzeczonej w sprawie II K 410/22 Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku (pkt 7), która na skutek postanowienia tego Sądu z dnia 1 października 2023 r. została zamieniona na karę 30 dni aresztu, a jako taka (inna rodzajowo) nie podlegała łączeniu z karami pozbawienia wolności (zob. „zwięźle o powodach uznania zarzutu...” sekcja 3.1. uzasadnienia formularzowego, k. 144-144v.; „zwięźle o powodach uznania zarzutu...” sekcja 3.2. uzasadnienia formularzowego, k. 145).

Sąd Okręgowy w Gdańsku, przyjmując zatem w pisemnych motywach zaskarżonego kasacją orzeczenia istnienie podstaw do wydania wyroku łącznego i uchylenia zaskarżonego apelacjami wyroku łącznego w celu ponownego przeanalizowania dotychczasowych wyroków skazujących zapadłych wobec A. K. pod kątem możliwości orzeczenia kary łącznej, nie powinien był umarzać postępowania w sprawie na podstawie art. 572 k.p.k. (pkt I sentencji), a wyłącznie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Postępując w ww. sposób dopuścił się rażącej obrazy przepisu art. 572 k.p.k., zaś uchybienie to miało istotny wpływ na treść zapadłego wyroku.

Treść uzasadnienia rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Gdańsku z 23 kwietnia 2024 r., sygn. V Ka 323/24, bez wątpienia wskazuje na to, że intencją sądu drugiej instancji było przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, nie zaś umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k. Skoro sąd *ad quem* stwierdził istnienie podstaw do wydania wyroku łącznego — z uwzględnieniem rzecz jasna korekt w obrębie tego wyroku, które byłyby konsekwencją uznania trafności zarzutów wyartykułowanych w apelacjach wniesionych przez oskarżyciela publicznego i skazanego — to do wydania rozstrzygnięcia o treści określonej w pkt. I-szym sentencji wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 23 kwietnia 2024 r., sygn. V Ka 323/24, doszło z rażącym naruszeniem prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia orzeczenia. Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy uwzględnił

podniesiony w kasacji prokuratora zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, uchylił zaskarżony nią wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Ponownie rozpoznając sprawę sąd ten będzie miał na uwadze nie tylko kompleks przepisów normujących zasady i tryb ferowania wyroku łącznego w kontekście zarzutów podniesionych w zwyczajnych środkach odwoławczych, ale — również — przepis art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.

[J.J.]

[a.ł]

Małgorzata Bednarek

Antoni Bojańczyk

Ryszard Witkowski